

Nummer 2016/38

datum raadsvergadering	:	6 oktober 2016
onderwerp	:	Jaarverslag en jaarrekening 2015 Stichting Openbaar Onderwijs Primair (St. OOP)
portefeuillehouder	:	Wethouder M.C. van der Weele
datum raadsvoorstel	:	23 augustus 2016

Samenvatting

Hierbij treft u aan het jaarverslag 2015 van de Stichting Openbaar Onderwijs Primair. Op grond van de statuten legt het bestuur van de stichting de jaarrekening ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad. Het boekjaar is afgesloten met een positief resultaat van € 47.467. In de begroting 2015 werd een negatief saldo geraamd van € 119.177. Het verschil ligt voornamelijk in het feit dat de stichting terughoudend heeft begroot: er is alleen rekening gehouden met de inkomsten waarvoor door het Rijk beschikkingen waren afgegeven. Het rekeningresultaat komt ten goede aan het eigen vermogen. Dit eigen vermogen bedroeg per 1 januari 2015 € 241.025. Per 1 december 2015 bedroeg het eigen vermogen € 288.492.

Naar het oordeel van de accountant geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen per 31 december 2015 en is het resultaat over 2015 in overeenstemming met het onderwijscontroleprotocol PCW/EZ 2015.

Wat is de voorgeschiedenis?

Per 1 januari 2006 is het bestuur van de openbare school voor basisonderwijs de Grote Beer overgedragen aan de Stichting Openbaar Onderwijs Primair in Diemen.

Ondanks de verzelfstandiging blijft de toezichthoudende rol een verantwoordelijkheid van de gemeente en betreft de volgende zaken:

- Het benoemen van bestuursleden;
- Het goedkeuren van de begroting en de jaarrekening;
- Het goedkeuren van de statutenwijziging van de stichting;
- Het beslissen over de stichting en opheffing van een school;
- Het ingrijpen bij ernstige taakverwaarlozing.

Conform artikel 48, lid 8 van de Wet op het primair onderwijs en artikel 19, lid 6 van de statuten van de stichting brengt het bestuur jaarlijks aan de gemeenteraad verslag uit over de werkzaamheden, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Het verslag wordt openbaar gemaakt. Door de verzelfstandiging heeft de gemeenteraad ervoor gekozen de verbinding tussen de gemeentebegroting en de begroting van het openbaar onderwijs door te knippen en niet meer inhoudelijk verantwoordelijk te zijn voor de begroting en de jaarrekening.

Wat is er aan de hand?

Naar het oordeel van de accountant geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen per 31 december 2015 en is het resultaat over 2015 in overeenstemming met het onderwijscontroleprotocol PCW/EZ 2015.

Financiën

St. OOP heeft in de afgelopen jaren te maken gehad met financiële tekorten. Het resultaat in 2014 en de begroting 2015 gaven een zorgelijk beeld. St. OOP heeft toegelicht bij de behandeling van respectievelijk jaarstukken 2014 en begroting 2015 dat dit onder andere te maken had met:

- De langer durende onzekerheid van rijksmiddelen die zijn toegekend.
- De cijfers die moesten worden gezien in het licht van de (te verwachten) leerlingenaantallen. Er was namelijk sprake van een stijging van het totaal aantal leerlingen en een gematigde stijging van het totaal aantal leerlingen wordt verwacht. Hiermee samenhangend stijgen de baten en de inkomsten en zullen de uitgaven meer in evenwicht raken.
- Onverwachte substantiële groei. Hoge salariskosten zijn het gevolg van de voorfinanciering. Dit geldt voor de locaties Kersenboom, Octopus en Noorderbreedte.
- Onverwachte uitgaven in het kader van de nieuwbouw. Er zijn extra kosten gemaakt voor de nieuwbouw Noorderbreedte en De Grote Beer. O.a. hogere advieskosten, ICT-kosten en kosten voor leermiddelen. Tegenvaller zijn bijvoorbeeld meubilair (achterstallig), ICT, netwerkvoorzieningen. Kosten zijn hierdoor opgelopen.
- Hoge personeelslast in verband met de hoeveelheid relatief oude(re) leerkrachten.

Het boekjaar is afgesloten met een positief saldo van € 47.467. In de begroting 2015 werd een negatief saldo geraamd van € 119.177, om de hierboven genoemde redenen. Het rekeningresultaat komt ten goede van het eigen vermogen van de stichting. Het eigen vermogen bedroeg per 1 januari 2015 € 241.025. Per 1 december 2015 bedraagt het eigen vermogen € 288.492.

Onderstaand overzicht geeft ook aan dat de financiële positie een kentering laat zien ten opzichte van 2014.

Een verdere stijging van de financiële positie wordt door St. OOP voorspeld in het meerjarenperspectief.

Omschrijving	Omschrijving	Norm	2015	2014	2013
Solvabiliteit	Geeft aan de mogelijkheid om alle schulden op lange termijn te voldoen	20% (ondergrens)	24%	23%	36%
Liquiditeit	Geeft aan de mogelijkheid om alle schulden op korte termijn te voldoen	2	1,14	1,05	1,36
Rentabiliteit	Geeft aan hoe de bedrijfsuitvoering is verlopen	0% tot 5%	0,83%	-2,54%	0,9%
Weerstandsvermogen	De hoogte van de reserves onder aftrek van de vaste activa in relatie tot de totale exploitatie	10%	5,02%	4,42%	6,72%

Passend Onderwijs

Voor alle scholen binnen St. OOP is het beleid dat per leerling € 110, het bedrag voor basiszorg, aan het formatiebudget wordt toegevoegd. Hiermee financieren de scholen met name de interne begeleiding op schoolniveau en bovenschools. De overige middelen, € 65 per leerling, zijn bestemd voor extra zorg. De middelen die het schoolbestuur ontvangt worden naar het Samenwerkingsverband verantwoord (inzet, omvang en doelmatigheid).

Huisvesting

Begin 2015 is het nieuwe gebouw van de Grote Beer in Duivendrecht opgeleverd. De school is duurzaam gebouwd met onder andere zonnepanelen, luchtbehandelingssystemen en aardwarmte-installaties. Het schoolbestuur neemt hiermee zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid. De onderhoudskosten zijn echter aanzienlijk gestegen.

De Kersenboom in Diemen is gehuisvest in een gedateerd gebouw. In december 2015 heeft de gemeente besloten tot nieuwbouw voor deze school, welke naar verwachting in het voorjaar van 2017 van start zal gaan.

Personele ontwikkelingen

De personeelskosten hebben een aantal opeenvolgende jaren een aanslag gedaan op de reserves van de stichting. Het besparen op personeelskosten heeft daarom veel aandacht gekregen, wat dit jaar heeft geresulteerd in een besparing van € 35.101. De meerjarenbegroting laat zien dat deze trend de komende jaren zal voortzetten.

Het totale verzuim is in 2015 gedaald van 8,04% naar 6,08%. Het streven is dit percentage binnen afzienbare tijd verder te laten dalen.

31% van het personeel van stichting OOP is 55 jaar of ouder. Een aantal leerkrachten is met pensioen gegaan en de instroom van jonge leerkrachten houdt gelijke tred. Het aantal aanmeldingen voor de lerarenopleiding in Amsterdam is echter in 2016 met ruim de helft teruggelopen. In de toekomst wordt een lerarentekort verwacht. Ook in 2016 vertrekken leerkrachten door verhuizing en pensioen. De ratio leerkracht-leerlingen is eind 2015 gestegen van 1:21 tot 1:24/25. Zolang gezorgd wordt voor voldoende ondersteuning voor de leerkrachten in scholing, interne begeleiding, goede administratieve pakketten en technische ondersteuning, blijft de kwaliteit van het onderwijs op peil of wordt deze beter.

Hoewel het leerlingenaantal op de Kersenboom, De Grote Beer en De Octopus groeit, is op De Venser en 't Palet sprake van krimp. Deze trends gaan niet gelijk met elkaar op, waardoor personeel niet direct kan worden overgeplaatst. Deze groei en krimp vormen voor een kleine stichting als OOP een risico. De samenwerking met Stichting Spirit is in dit opzicht van belang, omdat risico's beter kunnen worden gespreid.

Fusie met Stichting Spirit Basisscholen

Een belangrijk thema is de volgende fase in de intensivering van de samenwerking met de Stichting Spirit Basisscholen. Momenteel werken zij samen binnen de Coöperatie Spirit Primair. De reden hiertoe is het versterken en continueren van het (openbaar) onderwijs in de regio Diemen, Duivendrecht, Weesp en Muiden.

Op 9 juli 2015 is door beide stichtingen een intentieverklaring tot verdergaande samenwerking ondertekend. Verwacht wordt dat in 2017 deze intensieve samenwerking verder worden uitgebreid door het oprichten van een samenwerkingsbestuur.

Door een verdere samenwerking moet de kwetsbaarheid beperkt worden. Een grotere organisatie geeft meer mogelijkheden tot het spreiden van risico's. De samenwerking betekent een vergroting van de omvang van het aantal leerlingen, brede inzetbaarheid van het personeel en vermindering van kosten door een gezamenlijk bestuurskantoor.

Wat gaan we doen?

Geadviseerd wordt om het jaarverslag en de jaarrekening 2015 van de Stichting Openbaar Onderwijs Primair goed te keuren.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Door de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs is de gemeenteraad niet meer inhoudelijk verantwoordelijk voor de jaarrekening. Het beoordelen van de jaarrekening betreft dan ook een globale toets. Slechts bij ernstige taakverwaarlozing of handelen in strijd met de wet kan de gemeenteraad ingrijpen. Van beiden situaties is op dit moment geen sprake. Daarnaast heeft de accountant het jaarverslag en de jaarrekening 2015 van St. OOP goedgekeurd en laat Stichting OOP zien dat de genomen maatregelen positief effect sorteren en dat het perspectief positief is.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Om de Stichting Openbaar Onderwijs Primair het openbaar onderwijs in Duivendrecht goed te laten uitvoeren, is goedkeuring van de jaarrekening, bij bevonden goed functioneren, een logische stap.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Er is overleg geweest tussen portefeuillehouder, beleidsmedewerker en de directeur van de Stichting Openbaar Onderwijs Primair over het jaarverslag. De beslissing van de gemeenteraad over de jaarrekening zal worden medegedeeld aan het stichtingsbestuur en worden gepubliceerd op de website van de gemeente.

Wat is het vervolg?

De gemeenteraad zal op de hoogte gehouden worden van de stappen in een verdere samenwerking met Stichting Spirit.

Burgemeester en wethouders van Ouder-Amstel,
de secretaris, de burgemeester

L.J. Heijlman

M.T.J. Blankers-Kasbergen

De raad van de gemeente Ouder-Amstel,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 augustus 2016, nummer 2016/38,

BESLUIT :

het jaarverslag en de jaarrekening 2015 van Stichting Openbaar Onderwijs Primair goed te keuren.

Ouder-Amstel, 6 oktober 2016

De raad voornoemd,

de raadsgriffier,

de voorzitter,

A.A. Swets

M.T.J. Blankers-Kasbergen